

Nr 196.

Av herr **Hansson** i Skediga, om rätt till avdrag vid inkomsttaxeringen för nyanskaffning av maskiner inom jordbruket.

Rationaliseringen inom jordbruket har under de senaste årens jordbrukspolitiska diskussion stått i förgrunden. På vissa håll har man velat påskina, att jordbruket skulle vara tekniskt efterblivet, men faktum är, att mekaniseringen gått synnerligen snabbt. Endast den alltför knappa tillgången på maskiner bromsar i dagens läge en fortsatt mekanisering av jordbruket. Den ökade maskinanvändningen inom jordbruket beror dels på de tekniska framsteg som skett inom maskinproduktionen och dels på bristen på arbetskraft. För att ersätta bristen på arbetskraft ha jordbrukarna måst mekanisera driften för att hålla jordbruksproduktionen uppe.

Det är inte endast den nuvarande ringa tillgången på jordbruksmaskiner, som hindrar en fortsatt mekanisering, utan även de nu gällande skattebestämmelserna. Sålunda äro icke utgifter för nyanskaffning av maskiner avdragsgilla vid inkomsttaxeringen, vilket däremot är fallet beträffande utbyte av maskiner. Denna fråga om avdragsrätt har tidigare varit föremål för riksdagens behandling och numera även utretts av en statlig kommitté. Utredningen har i sitt betänkande kommit till den uppfattningen, att ordnad bokföring med bokföringsplikt måste utgöra grunden för rätt till fri avskrivning av inventarier vid jordbruket.

Frågan är emellertid om man måste kräva bokföringsplikt, vilken knappast kan omfatta annat än de större jordbruken, såsom nämnda utredning även föreslagit, för att medge jordbrukarna avdragsrätt vid nyanskaffning av maskiner. Som ovan framhållits ha jordbrukarna redan nu rätt till avdrag vid utbyte av maskiner på vissa närmare angivna villkor. Redan detta kräver kontroll från taxeringsmyndigheternas sida av jordbrukarnas uppgifter. Att uppdelningen av kostnaderna på nyuppsättning och på utbyte av inventarier förorsakar svårigheter är uppenbart. Med hänsyn härtill och då myndigheterna måste utöva en detaljerad kontroll vid avdrag av kostnader för utbyte av maskiner, kan man fråga sig, om rätt till avdrag inte skulle kunna införas även för nyanskaffning för maskiner utan ordnad bokföring. Man borde åtminstone till en början begränsa avdragsrätten att icke gälla andra inventarier än maskiner och redskap. Syftet med fri avskrivning bör vara att befrämja en fortsatt mekanisering av jordbruket.

Bristen på arbetskraft är som ovan framhållits den främsta orsaken till mekaniseringen inom jordbruket. Emot denna bakgrund synas de nuvarande

skattebestämmelserna vara inkonsekventa. Lönekostnaderna äro sålunda avdragsgilla, men om jordbrukaren ersätter en anställds arbetskraft med maskiner, får han inte göra avdrag för inköpskostnaderna. Om han i stället för att köpa egna maskiner låter hyra maskiner av en maskinstation exempelvis, får han göra avdrag för kostnaderna vid deklarationen. Dessa skäl tala för att rätt till avdrag medgives även vid nyanskaffning av maskiner. Det förhåller sig otvivelaktigt så, att de nuvarande beskattningsnormerna utgöra ett hinder för rationaliseringens fullföljande inom jordbruket.

Med anledning av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att rätt till avdrag vid inkomsttaxeringen må medgivas även vid nyanskaffning av maskiner inom jordbruket, samt att vederbörande utskott måtte utforma förslag till lagtextändringar.

Stockholm den 22 januari 1948.

K. E. Hansson,
Skediga.
